

Elektroodpady a elektrozařízení – pojmy a evidence

| Petr Grusman, INISOFT, s.r.o.

Stále často řešíme dotazy související s elektroodpady. Pojd' me si připomenout některé důležité pojmy a povinnosti.

Víte, jaký je rozdíl mezi elektrozařízením a elektroodpadem?

Elektrozařízením z domácnosti (EEZ) je použité elektrozařízení pocházející z domácností, nebo svým charakterem a množstvím jemu podobný elektroodpad od právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání. O elektrozařízení pocházející z domácností se jedná vždy, je-li elektrozařízení možné použít jak v domácnostech, tak i jinými konečnými uživateli. Taková elektrozařízení lze odevzdat v místě zpětného odběru (MZO) jako použitý výrobek, nikoliv tedy jako odpad.

Zpětný odběr

Zpětným odběrem elektrozařízení se rozumí odebírání použitých elektrozařízení pocházejících z domácností od konečných uživatelů bez nároku na úplatu v MZO (místo určené výrobcem) nebo v místě prodeje nebo dodávky nového elektrozařízení posledním prodejcem či v jeho bezprostřední blízkosti.

Provozovatel sběrného dvora, jehož součástí je MZO, tato EEZ neuvádí v průběžné evidenci, nejedná se o odpad a nepřijímá se do sběrného dvora. Kolektivní systém si vede evidenci, ale ne pod kódy nakládání s odpadem, ta se vede až při předání do zařízení určených ke zpracování elektroodpadu, kde se EEZ teprve stávají odpadem.

Oddělený sběr elektroodpadů

Odděleným sběrem elektroodpadu se rozumí odebírání použitých elektrozařízení nepocházejících z domácností od konečných uživatelů v místě odděleného sběru (místo určené výrobcem).

Za místa odděleného sběru lze označit tedy pouze taková, kde jejich zřizovatelem je výrobce, resp. kolektivní systém, a zároveň disponují souhlasem podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech pro sběr elektroodpadů (např. sběrný dvůr, sběrna odpadů, která má uzavřenou smlouvu s výrobcem nebo kolektivním systémem o zřízení místa odděleného sběru).

Podle ustanovení § 37k odst. 5 zákona o odpadech vyplývá, že zbavit se elek-

roodpady předány na místa odděleného sběru či přímo zpracovateli elektroodpadů.

Z tohoto vyplývá, že ve sběrných dvořech, které nejsou současně MZO, resp. místem odděleného sběru, nelze převzít ani elektrozařízení pocházející z domácností a ani elektroodpad.

Dále platí, že do předání zpracovateli nesmí být elektrozařízení nebo elektroodpad předmětem úpravy, využití nebo odstranění.

Zpětně odebrané elektrozařízení se stává odpadem až ve chvíli, kdy je předáno zpracovateli. <<

trozařízením pocházejícího z domácností nebo elektroodpadu smí jeho držitel jen jeho předáním zpracovateli (oprávněné osobě) nebo na místo zpětného odběru nebo odděleného sběru. Konečný uživatel se smí zbavit elektrozařízení pocházejícího z domácností také jeho předáním posledního prodejci.

Zpětně odebraná elektrozařízení a odděleně sebraný elektroodpad musí být předán pouze zpracovateli. Jiné osoby než zpracovatelé, provozovatelé míst zpětného odběru nebo odděleného sběru a poslední prodejci nejsou oprávněny elektrozařízení pocházející z domácností a elektroodpad převzít.

Pro EEZ nepocházející z domácností, tedy pro elektroodpad, platí, že tyto výrobky se stávají odpadem dle obecné definice zákona o odpadech a zařazují se pod katalogová čísla skupiny 16 02. V zákoně je sběr těchto odpadů označen jako oddělený sběr. V rámci sběru smí být elektro-

Praktické příklady

Konkrétní příklad toho, co je elektrozařízení: V architektonickém studiu se rozbije v kuchyňce lednice, elektrický sporák, mikrovlnná trouba apod., tato EEZ se běžně se vyskytují v domácnostech. Při předání do místa zpětného odběru (MZO není zařízením ke sběru odpadů dle zákona o odpadech) se nejedná o odpad, odpad vzniká až předáním do zařízení oprávněné osoby k jeho zpracování, využití nebo odstranění. V místě zpětného odběru se od spotřebitelů (konečných uživatelů) odebírají použité výrobky.

Konkrétní příklad toho, co je elektroodpad: Ve společnosti zabývající se výrobou potravin se rozbije velké chladicí zařízení, které slouží k podnikatelské činnosti. Takové zařízení se stává odpadem dle obecné definice zákona o odpadech a zařazuje se pod katalogová čísla skupiny 16 02 dle Katalogu odpadů.

Jak tedy evidovat EEZ?

Zpětně odebrané elektrozařízení se stává odpadem až ve chvíli, kdy je předáno zpracovateli. Ten provede po převzetí zápis do průběžné evidence odpadů s kódem nakládání BN30. Provozovatel místa zpětného odběru eviduje pouze údaje o množství zpětně odebraného elektrozařízení tak, aby je mohl např. vykázat zřizovateli. Pozn.: Většinou jsou ale údaje o množství odebraného elektrozařízení součástí objednávkového systému zřizovatele, takže je to pro MZO velmi jednoduché.

Provozovatel místa odděleného sběru vede přijatý elektroodpad pro potřeby předání zpracovateli pod katalogovým číslem ve skupině 16 02, tedy již jako odpad. Průběžná evidence začíná u provozovatele místa odděleného sběru pod kódy nakládání B00 = příjem a BN3 = předání zpracovateli elektroodpadů. Provozovatel místa odděleného sběru musí disponovat souhlasem ke sběru a výkupu elektroodpadů podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech, neboť odpadní elektrozařízení přijímá jako odpad a vede evidenci podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Provozovatel místa odděleného sběru pak výrobci (kolektivnímu systému) vykáže množství odděleně sebraných a předaných odpadů za účelem vedení evidence toku zpětně odebraných elektrozařízení a odděleně sebraných elektroodpadů podle § 7 vyhlášky č. 352/2005 Sb. Samotný výrobce,

resp. kolektivní systém, v odpadové evidenci nefiguruje, neboť ten v tomto případě s odpady žádným způsobem nenakládá.

Evidence u zpracovatele

V případě, že zpracovatel odpadních elektrozařízení přebírá elektrozařízení pocházející z domácností od nepodnikajících fyzických osob – občanů, od fyzické osoby oprávněné k podnikání, právnické osoby, od obce nebo od výrobce elektrozařízení resp. kolektivního systému, pak v průběžné evidenci uvede záznam s kódem způsobu nakládání BN30. V případě příjmu elektroodpadů (z odděleného sběru elektroodpadů) se použije kód nakládání B00 (převzatý odpad).

Při zpracování elektrozařízení či elektroodpadů je třeba vždy uvádět kód způsobu nakládání BN18 – zpracování elektroodpadů. Odpady, které následně zpracovateli vznikají při zpracování, se označí kódem nakládání A00, jako vlastní produkce odpadů (odpad po úpravě, kdy došlo po úpravě ke vzniku odpadu s novým katalogovým číslem), a to včetně skupiny elektrozařízení, ze které odpad vznikl (tabulka č. 1 dle přílohy č. 8 vyhlášky), případně se použije kód nakládání BN40 (odpad po úpravě, kdy nedošlo ke změně katalogového čísla odpadů) a následně se použije kód způsobu nakládání podle skutečně provedené činnosti (např. předání další oprávněné osobě AN3/BN3/CN3).

Zřídí-li zpracovatel odpadních elek-

trozařízení své „sběrné místo“, pak již od toho místa vede odpadovou evidenci podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 383/2001 Sb. – při přijetí kód nakládání BN30, případně B00, dále předání na svou provozovnu kódem BN3, v samotném zpracovatelském zařízení pak B00 (příjem odpadu z jiné své provozovny) a BN18 (zpracování elektroodpadů).

Zpracovatel při vedení průběžné evidence rovněž nesmí zapomenout uvádět u každého záznamu skupinu elektrozařízení podle tabulky č. 1 přílohy č. 8 vyhlášky č. 352/2005 Sb., a to z toho důvodu, že zpracovatel musí tyto skupiny uvádět do ročního hlášení.

V oboru poradenství pro ekologii působíme již přes 20 let. Nabízíme služby, které pomáhají plnit našim zákazníkům jejich legislativní povinnosti. Pomoc vám nabízíme nejen při nakládání s elektroodpady a elektrozařízeními. V rámci komplexního ekologického poradenství podnikům a obcím nabízíme pomoc při zpracování, aktualizaci a následné kontrole plnění povinností vyplývajících z jednotlivých složkových zákonů práva životního prostředí, vztažených především k nakládání s odpady, obaly, chemickými látkami, odpadními vodami, k ochraně ovzduší a rizikům vzniku ekologické újmy. Jsme specialisty i při zavádění systému kvality (QMS) dle ČSN EN 9001:2016 a systému řízení environmentu (EMS) dle normy ČSN EN ISO 14001:2016, včetně provádění interních auditů ISO. U některých klientů zajišťujeme funkci externího ekologa. Rádi pomůžeme i vám. □

inisoft Consulting

KOMPLEXNÍ PORADENSTVÍ V EKOLOGII
SLUŽBY EXTERNÍHO EKOLOGA, AUDITY

VZDĚLÁVÁNÍ
ODBORNÉ SEMINÁŘE A KURZY NA MÍRU

§
AKTUÁLNÍ LEGISLATIVA
METODIKA, VÝKLADY

www.inisoft.cz • consulting@inisoft.cz • +420 485 102 698

inisoft